

Inhoudsopgave

Woord vooraf	V
Voorwoord	VII
Hoofdstuk 1. Inleiding en plan van behandeling	1
1. Inleiding	1
2. Plan van behandeling	2
3. Resultaat van het onderzoek	5
4. Voorstel voor een andere benadering van de toetsing van besluiten	6
Hoofdstuk 2. De ontwikkelingen in de toetsing van besluiten van organen van rechtspersonen tussen 1838 en 1929	7
1. Inleiding	7
2. Het ontstaan van het Wetboek van Koophandel	7
3. Het Wetboek van Koophandel	12
4. De toetsing van besluiten tussen 1838 en 1929	13
5. De herziening van het Wetboek van Koophandel	16
5.1 Het Ontwerp Jolles	17
5.2 Het voorstel van de Staatscommissie	17
5.3 Het Ontwerp Nelissen	18
5.4 Het Ontwerp Heemskerk	19
5.5 Het Ontwerp Donner	20
6. Bepalingen over de toetsing van besluiten in de verschillende ontwerpen	20
6.1 Bepalingen over de toetsing van besluiten in het Ontwerp Jolles	21
6.2 Bepalingen over de toetsing van besluiten in het voorstel van de Staatscommissie	22
6.3 Bepalingen over de toetsing van besluiten in het Ontwerp Nelissen	22
6.4 Bepalingen over de toetsing van besluiten in het Ontwerp Heemskerk	25
6.5 Bepalingen over de toetsing van besluiten in het ontwerp Donner	28
7. Bepalingen over het recht van enquête in de verschillende ontwerpen	29
7.1 Bepalingen over het recht van enquête in het voorstel van de Staatscommissie	30
7.2 Bepalingen over het recht van enquête in het Ontwerp Nelissen	30
7.3 Bepalingen over het recht van enquête in het Ontwerp Heemskerk	32
7.4 Bepalingen over het recht van enquête in het ontwerp Donner	35

INHOUDSOPGAVE

Hoofdstuk 3.	De ontwikkelingen in de toetsing van besluiten van organen van rechtspersonen tussen 1929 en 1976	37
1.	Inleiding	37
2.	De eerste vraag: Welke besluiten konden op grond van art. 46a WvK aan de rechter worden voorgelegd?	37
2.1	Welke besluiten konden op grond van art. 46a WvK aan de rechter worden voorgelegd?	37
2.2	Besluiten van de algemene vergadering en/of besluiten van andere organen	38
3.	De tweede vraag: Wie kon volgens art. 46a WvK een vordering instellen?	40
4.	De derde vraag: Welke beoordelingsmaatstaf hanteerde de rechter bij toepassing van art. 46a WvK?	40
4.1	De wet, de openbare orde of de goede zeden als beoordelingsmaatstaf voor de toetsing van besluiten	43
4.2	De statuten als beoordelingsmaatstaf voor de toetsing van besluiten	43
4.3	De goede trouw als beoordelingsmaatstaf	44
5.	De vierde vraag: Welke maatregelen stonden de rechter bij toepassing van art. 46a WvK ter beschikking	47
5.1	De betekenis van de term nietig in art. 46a WvK	48
5.2	De werking van een vonnis tot vernietiging van een besluit	49
6.	Ontwerpen in verband met de herziening van het Burgerlijk Wetboek	50
6.1	Het ontwerp Meijers	50
6.2	Het regeringsontwerp	52
7.	Ontwikkelingen in het enquêterecht	54
7.1	Ontwikkelingen in het enquêterecht tussen 1929 en 1971	54
7.2	De belangrijkste wijzigingen in het enquêterecht in 1971	57
8.	De eerste vraag: Welke besluiten konden op grond van het enquêterecht aan de Ondernemingskamer worden voorgelegd?	58
9.	De tweede vraag: Wie kon volgens het enquêterecht een verzoek indienen?	59
10.	De derde vraag: Welke beoordelingsmaatstaf hanteerde de Ondernemingskamer bij toepassing van het enquêterecht?	59
11.	De vierde vraag: Welke maatregelen stonden de Ondernemingskamer bij toepassing van het enquêterecht ter beschikking?	60
Hoofdstuk 4.	De ontwikkelingen in de toetsing van besluiten van organen van rechtspersonen tussen 1976 en 1992	63
1.	Inleiding	63
2.	De invoering van boek 2 BW	64
3.	De eerste vraag: Welke besluiten konden op grond van art. 2:11 - 13 (oud) BW aan de rechter worden voorgelegd.	65
3.1	Besluiten van de algemene vergadering of van een ander orgaan	68
4.	De tweede vraag: Wie kon volgens art. 2:11-13 (oud) BW een vordering indienen?	69
4.1	Wie kon volgens art. 2:11-13 (oud) BW een vordering indienen?	69
4.2	Redelijk belang en processueel belang	70

INHOUDSOPGAVE

5.	De derde vraag: Welke beoordelingsmaatstaf hanteerde de rechter bij toepassing van art. 2:11 - 13 (oud) BW?	74
5.1	De wettelijke en statutaire bevoegdheidsverdeling als beoordelingsmaatstaf	76
5.2	De statuten als beoordelingsmaatstaf	77
5.3	De goede trouw als beoordelingsmaatstaf	77
6.	De vierde vraag: Welke maatregelen stonden de rechter bij toepassing van art. 2:11 - 13 (oud) BW ter beschikking?	78
7.	De geschillenregeling	80
Hoofdstuk 5. De toetsing van besluiten van organen van rechtspersonen vanaf 1992		81
1.	Inleiding	81
2.	De invoering van de boeken 3, 5 en 6 BW en de daarmee samenhangende herziening van boek 2 BW	81
3.	De eerste vraag: Welke besluiten kunnen op grond van art. 2:14 en 15 BW aan de rechter worden voorgelegd?	84
4.	De tweede vraag: Wie kan volgens art. 2:14 en 15 BW een vordering indienen?	86
5.	De derde vraag: Welke beoordelingsmaatstaf hanteert de rechter bij toepassing van art. 2:14 en 15 BW?	89
5.1	De wet als beoordelingsmaatstaf	89
5.2	De statuten als beoordelingsmaatstaf	92
5.3	Wettelijke of statutaire bepalingen die het tot stand komen van besluiten regelen als beoordelingsmaatstaf	92
5.4	De redelijkheid en billijkheid als beoordelingsmaatstaf	95
5.5	Een reglement als beoordelingsmaatstaf	97
5.6	Een aandeelhoudersovereenkomst als beoordelingsmaatstaf	99
6.	De derde vraag: Welke maatregelen staan de rechter ter beschikking bij toepassing van art. 2:14-15 BW?	100
6.1	De maatregelen volgens art. 2:14 en 15 BW	100
6.2	Mogelijkheden voor herstel van besluiten waaraan een gebrek kleeft	103
6.2.1	Bekrachtiging van een besluit op grond van art. 2:14 lid 2 BW	104
6.2.2	Bekrachtiging van een besluit op grond van art. 3:58 BW	107
6.2.3	Bevestiging van een besluit op grond van art. 2:15 lid 6 BW	109
7.	De eerste vraag: Welke besluiten kunnen volgens het enquêterecht aan de Ondernemingskamer worden voorgelegd?	111
8.	De tweede vraag: Wie kan volgens het enquêterecht een verzoek indienen?	112
9.	De derde vraag: Welke beoordelingsmaatstaf hanteert de Ondernemingskamer bij toepassing van het enquêterecht?	114

INHOUDSOPGAVE

10.	De vierde vraag: Welke maatregelen staan de Ondernemingskamer bij toepassing van het enquêterecht ter beschikking?	117
10.1	Algemene opmerkingen	117
10.2	Welke criteria hanteert de Ondernemingskamer bij het treffen van een voorziening?	118
10.3	De schorsing van een besluit	120
10.4	De vernietiging van een besluit	121
11.	Onmiddellijke voorzieningen in een enquêteprocedure	125
11.1	Algemene opmerkingen	125
11.2	Wie kan een verzoek tot het treffen van een onmiddellijke voorziening indienen?	128
11.3	Een onmiddellijke voorziening vooruitlopend op de beslissing op een enquêteverzoek	129
11.4	Welke onmiddellijke voorzieningen kan de Ondernemingskamer treffen?	131
Hoofdstuk 6.	Andere mogelijkheden voor vernietiging van een besluit	137
1.	Inleiding	137
2.	De eerste vraag: Welke besluiten kunnen aan de rechter worden voorgelegd?	138
3.	De tweede vraag: Wie kan een vordering instellen?	139
4.	De derde vraag: Welke beoordelingsmaatstaf hanteert de rechter?	139
4.1	De beoordelingsmaatstaf bij de vernietiging van een besluit waardoor schuldeisers benadeeld worden.	142
4.2	De beoordelingsmaatstaf bij een besluit tot statutenwijziging als bedoeld in art. 2:295 BW.	143
5.	De vierde vraag: Welke maatregelen staan de rechter ter beschikking?	143
Hoofdstuk 7.	De ontwikkelingen in de toetsing van besluiten in de WOR	145
1.	Inleiding	145
2.	De eerste vraag: Welke besluiten kunnen op grond van art. 26 WOR aan de Ondernemingskamer worden voorgelegd?	148
3.	De tweede vraag: Wie kan volgens art. 26 WOR een verzoek indienen?	150
4.	De derde vraag: Welke beoordelingsmaatstaf hanteert de Ondernemingskamer bij toepassing van art. 26 WOR?	151
5.	De vierde vraag: Welke maatregelen staan de Ondernemingskamer bij toepassing van art. 26 WOR ter beschikking?	156
6.	Afrondende opmerkingen	157
Hoofdstuk 8.	De toetsing van besluiten, evaluatie en voorstellen voor verbetering	159
1.	Inleiding	159
1.1	Intermezzo	160
2.	Het begrip besluit	163
2.1	Het begrip besluit	163
2.2	De invulling van het begrip besluit	163

INHOUDSOPGAVE

3.	De gebrekkige afstemming tussen boek 2 en boek 3 BW	170
4.	Knelpunten in de verhouding tussen boek 2 en boek 3 BW	173
4.1	Algemene opmerkingen	173
4.2	De verhouding tussen art. 2:13 en 3:32 en 34 BW	173
4.3	De verhouding tussen art. 2:14 BW en 3:40 BW	174
4.4	Herstel van gebrekkige besluiten, de verhouding tussen art. 3:58 BW, 2:14 lid 2 BW en tussen 3:55 en 2:15 lid 6 BW	175
4.5	De verhouding tussen art. 2:15 en boek 3 titel 2 BW	177
5.	Knelpunten binnen boek 2 BW	177
5.1	De verhouding tussen art. 2:14 en 7 BW	177
5.2	De verhouding tussen art. 2:295 en 2:16 BW	178
5.3	Een besluit in strijd met een reglement art. 2:15 lid 1 sub c BW	179
5.4	Een besluit in strijd met art. 2:129 / 239 lid 6 BW	180
6.	Het ontbreken van de schorsing in het instrumentarium van de rechter	182
7.	Het oneigenlijk gebruik van de enquêteprocedure	183
8.	Afronding	187
Hoofdstuk 9. Voorstel voor een andere benadering van de toetsing van besluiten		189
1.	Inleiding	189
2.	Algemene opmerkingen	191
3.	Welke besluiten kunnen aan de rechter worden voorgelegd?	191
4.	Wie kan een vordering of verzoek indienen?	193
5.	Welke beoordelingsmaatstaf hanteert de rechter?	193
6.	Welke maatregelen staan de rechter ter beschikking?	195
7.	Mijn suggesties vertaald naar een voorstel voor een tekst	200
8.	Afsluitende opmerkingen	201
<i>Samenvatting</i>		205
<i>Summary</i>		211
<i>Bijlage</i>		217
<i>Lijst van geraadpleegde literatuur</i>		247
<i>Rechtspraakregister</i>		279
<i>Trefwoordenregister</i>		289